

ДИТЯЧА ОНКОЛОГІЯ. ПІДРУЧНИК**За редакцією проф. О.С. Дудніченка
та Г.І. Климнюка. Харків: Факт, 2013. — 400 с.**

Вийшов у світ фаховий підручник «Дитяча онкологія», підготовлений колективами співробітників кафедри онкології та дитячої онкології Харківської медичної академії післядипломної освіти, дитячого відділення Національного інституту раку, відділу імунітохімії та онкогематології Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України. Це перше видання, яке рекомендовано Міністерством охорони здоров'я України для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів післядипломної освіти.

Підручник містить три розділи, присвячені, відповідно, основам дитячої онкології, солідним пухлинам, пухлинам кровотворної та лімфоїдної тканини у дітей. У першому розділі представлено історію розвитку дитячої онкології в Україні, структуру онкологічної допомоги дітям і принципи диспансеризації дітей зі злоякісними новоутвореннями. Порівняно невисока захворюваність дітей є об'єктивною причиною для організації невеликої кількості лікувально-діагностичних і наукових онкопедіатричних центрів з метою концентрації та впровадження результатів наукових досліджень у практику дитячої онкології. У цьому ж розділі також висвітлено особливості епідеміології, етіології, канцерогенезу, клінічних проявів та підходів до лікування дітей порівняно з пацієнтами онкологічного профілю дорослого віку. Відзначено високу курабельність злоякісних пухлин у дітей. Також підкреслено, що для класифікації пухлин у дітей мають бути використані не топографічні (як у дорослих), а морфологічні критерії та відповідні коди класифікації онкологічних хвороб дитячого віку. Увага акцентується на тому, що злоякісні пухлини у дітей, на відміну від пухлин у дорослих, дуже важко діагностувати на ранніх стадіях, тому що багато ознак і симптомів неспецифічні, маскуються під симптоми багатьох дитячих хвороб. Представлено класифікацію груп підвищеного ризику розвитку пухлин. У диференційній діагностиці злоякісних пухлин у дітей важливе значення ма-

ють певні опорні симптоми. Авторами розроблено алгоритми оцінки лімфаденопатії у дітей.

Сучасне лікування при злоякісних пухлинах дитячого віку є комплексним. Проте перше місце в протоколі лікування відводять хіміотерапії, а хірургічне лікування сьогодні зазвичай її доповнює. Наведено сучасну класифікацію протипухлинних препаратів, застосовуваних у дитячій онкології, за механізмом їх дії та походженням. Уперше представлено показання до застосування таргетних препаратів у дітей. Висвітлено роль трансплантації кісткового мозку та стовбурових клітин, введеної до протоколів лікування в дитячій онкології. Виділено основи застосування променевої терапії у дітей з урахуванням особливостей її проведення, що дозволяє уникнути небажаних наслідків іонізуючого випромінювання.

У другому та третьому розділах представлено сучасні підходи до діагностики і протоколи лікування при солідних пухлинах та гемобластозах. Уперше описано рідкісні злоякісні пухлини дитячого віку. Наведено результати лікування у провідних дитячих центрах різних країн.

Безумовно, видання підручника «Дитяча онкологія» є надзвичайно важливим і своєчасним. На жаль, у навчальній програмі медичних вищих навчальних закладів, навіть педіатричних факультетів, питанням дитячої онкології приділяють дуже мало часу, що негативно відображається на онкологічній грамотності як педіатрів, так і лікарів загального профілю. Сподіваюся, що цей підручник допоможе заповнити прогалини онкологічної освіти в галузі дитячої онкології у молодих лікарів різних спеціальностей. У цілому, одним із завдань підручника є змінити підхід до дитячого раку як безумовно фатальної хвороби.

Підсумовуючи, слід зазначити, що видання «Дитяча онкологія» являє собою серйозну наукову працю, в якій висвітлено основні питання і напрями сучасної дитячої онкології.